

Askersunds
KOMMUN

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2022-01-01 - 2022-12-31

Samhällsbyggnad Sydnärke

Sydnärkes byggnämnd

Norra Kärra, Askersunds kommun.
Bygge med god anpassning till terrängen. Enligt detaljplanen skulle hällen till vänster och stora stenblock i området bevaras.

Översikt över verksamhetens utveckling

Byggandet i våra tre kommuner har varit fortsatt högt under 2022. Under hösten kunde en försiktig minskning av antalet bygglovärenden skönjas. Efterfrågan på detaljplanering och geografisk information har fortsatt ligga på en hög nivå.

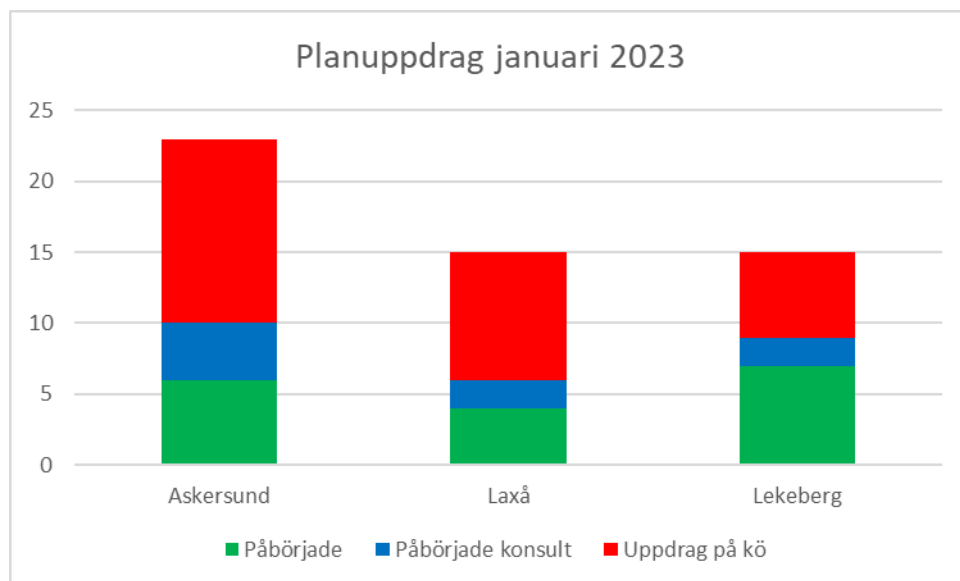
2022 har präglats av förberedelser inför sammanslagning av Sydnärkes miljönämnd med Sydnärkes byggnämnd och av om- och tillbyggnad av kontorslokalerna i Askersund för att skapa förutsättningar för att samla förvaltningen till Askersund.

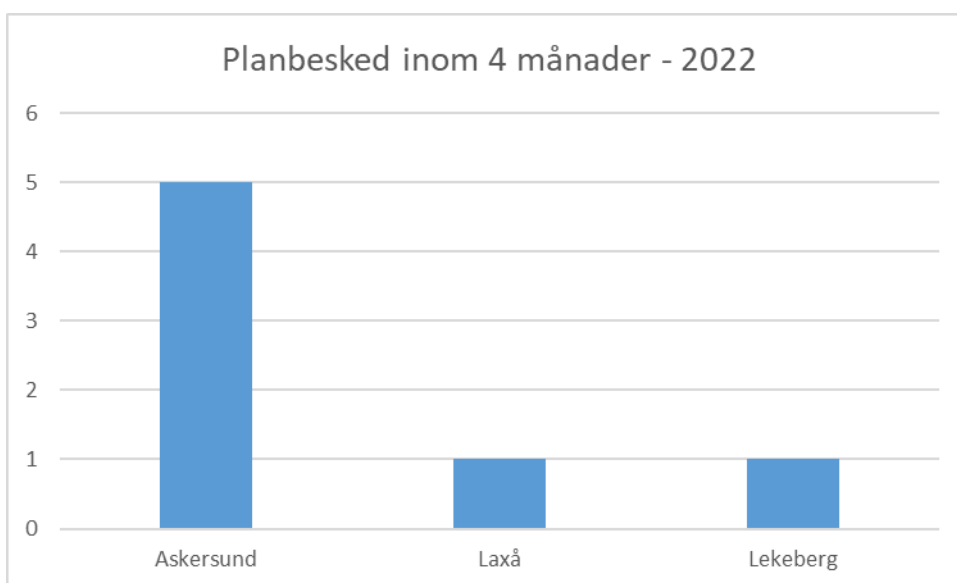
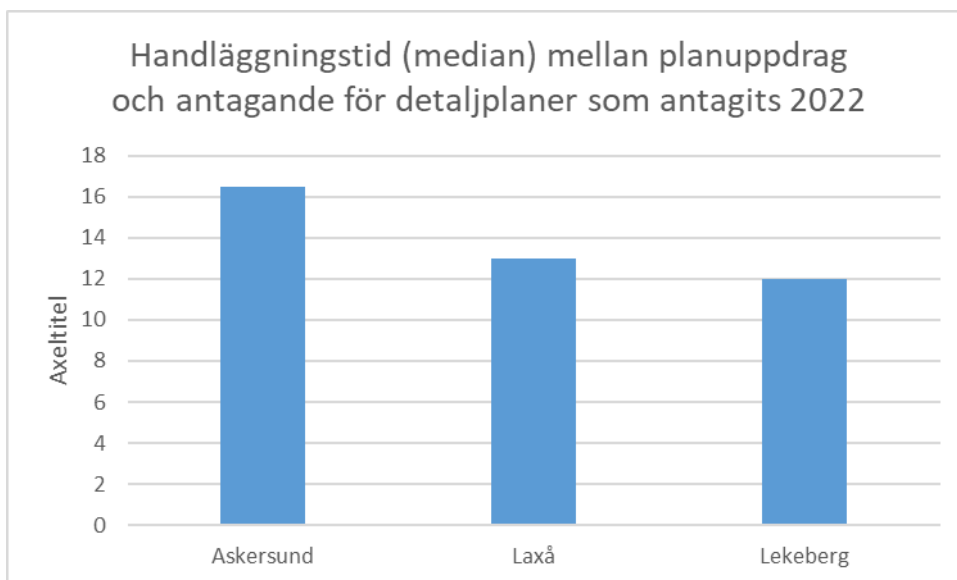
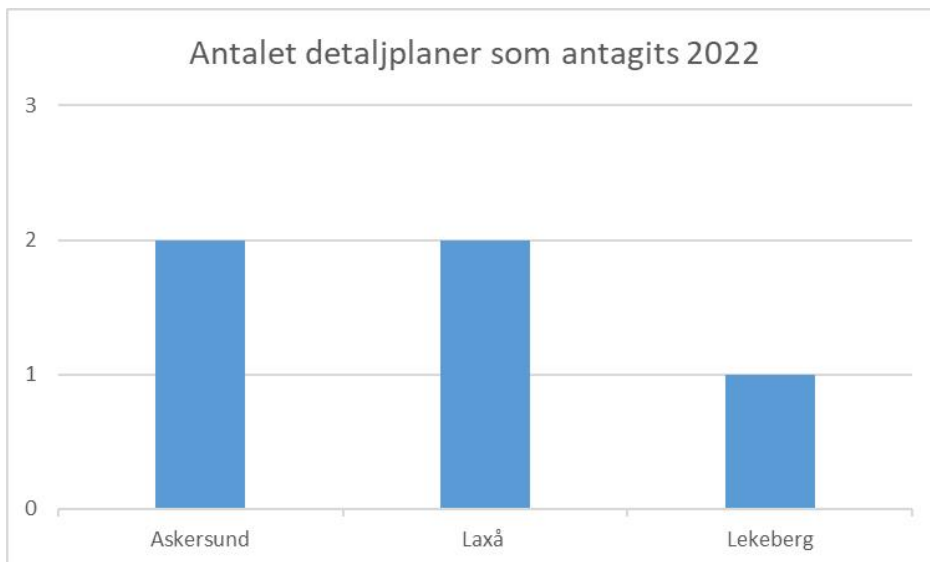
Händelser av väsentlig betydelse

Fysisk planering

I alla tre kommuner har arbete med översiktsplanen pågått. I Lekeberg och Laxå har arbetet letts av respektive kommun. För Askersund har Samhällsbyggnad Sydnärke lett arbetet. From 2023 leds ÖP-arbetet för Askersund inte längre av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Kommunernas behov av detaljplanering är fortsatt stor. 2021 utökades antalet detaljplaneläggare från två till tre och förhoppning fanns om märkbar effekt på grund av detta. Bland annat på grund av personalomsättning har denna effekt varit synlig, men dock lägre än önskat. Under 2022 har tids lagts på att skriva ned rutiner, manualer m.m. och arbetet fortsätter 2023 för att effektivisera planarbetet.

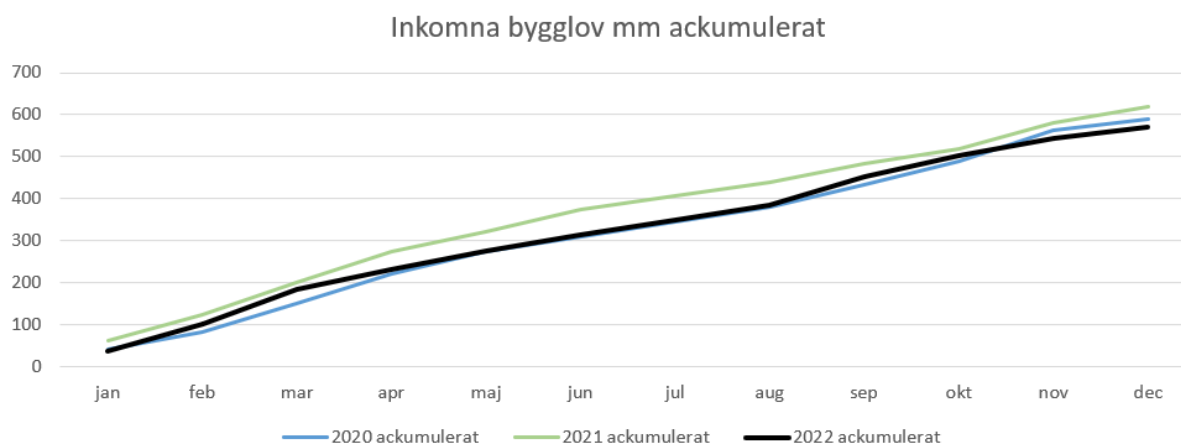

Bygglov

Ett nytt verksamhetssystem och e-tjänster för bygglov infördes i början av 2022. I början av året antogs ny taxa samt delegationsordning för bygglovsärenden, vilket både gav en mer rättvists sätt att räkna på kostnaden samt gav bättre förutsättningar att hinna byggloven inom lagstadgad tid för vissa ärenden som tidigare tagits av nämnden.

Under tidigare år har antalet bygglovsansökningar varit mycket höga. Det fanns en förväntning om att byggloven under 2022 skulle minska, vilket skett men inte i den omfattning som förväntat.

Verksamheten var därmed även under 2022 ansträngd, trots den tillfälliga förstärkning som anställdes 2021 och som avslutades hösten 2022. 2023 fortsatte den verksamhetsutveckling som startades 2021 med hjälp av konsult. Utöver att mallar och rutiner arbetats fram har digitalisering skett i verksamhetssystemet samt att e-tjänst för sökande av bygglov m.m. startats mars 2022. Den mer digitala hanteringen har, efter inledande svårighet att lära sig de nya systemen, inneburit tidseffektivisering i handläggningen. Vilket i sin tur frigjort något mer tid för att ta rättssäkra beslut och förbättrat arbetssituationen samt minskat handläggningstiderna något. Detta, att trycket varit lägre på inkomna samtal samt att resurser använts från planteamet, har gjort att servicen på den förvaltningstelefon där allmänheten kan ringa in sina frågor förbättrats avsevärt 2022.

Geografisk information och kartor

En drönare för mätning och kartering och ny modern utrustning för mätning har införskaffats. Investering i s.k. FME-server gör att förvaltningen nu kan hämta hem data från myndigheter vilket innebär att informationskartan har fått fler funktioner.

Externa versioner av informationskartan har kommit på plats på alla tre kommuners hemsidor. Nationella vägdatabasen har uppdaterats till godkänd nivå i alla tre kommuner. Tillsammans med Lekebergs kommun har grunderna för en digital översiktsplan lagts, vilket kommer att vara till nytta för arbetet med översiktsplanerna i Askersund och Laxå.

Väsentliga personalförhållanden

I början av 2022 tillsattes en tillförordnad chef för byggavdelningen. Tidigare hade förvaltningschefen också fungerat som chef för byggavdelningen. I och med detta har förutsättningarna för såväl ledning av förvaltningen som ledning av byggavdelningen förbättrats. Denna åtgärd har även frigjort resurser för bygglovhandläggning.

Antalet detaljplanehandläggare har minskats från tre till två av budgetskäl.

Tjänsten som översiktsplanerare har avvecklats i och med att Askersunds kommun inte längre ska använda Samhällsbyggnad Sydnärke som projektledare för sin översiktsplanering.

Nämnden har för 2023 fått öronmärkta medel för att öka antalet GIS-ingenjörer från två till tre. Denna rekrytering har lagts på is på grund av att resurserna, trots tillskottet, inte räcker till.

Måluppfyllelse

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Nämnden gick med underskott på 1290 tkr. Kommentarer till underskottet redovisas under rubrik *Årets resultat* nedan.

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Nämndens verksamhet ha bidragit till kommunernas bostadsförsörjning samt till landsbygds- och näringslivsutveckling. Handläggningstiderna för bygglov har kortats och tillgängligheten har ökat.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Det har skett en omfattande digitalisering av verksamheten under 2022. Ett nytt verksamhetssystem för bygglov har kommit på plats och e-tjänster har lanserats.

Nämndens egna mål

Övergripande mål

Underlätta för byggande och boende på landsbygden.

Mått/metod: Målet följs upp genom kvalitativ uppföljning av lokaliseringsärenden, bygglov och anmälanärenden på landsbygden.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Måluppfyllelse

Handläggningstiderna för bygglov mm har minskat något under 2022. Den planerade informationsinsatsningen riktad till jordbruk har inte kunnat genomföras.

Verka för att bygglovprocessen kommer till en bra nivå.

Mått/metod: Målet följs upp genom redovisning av statistik över handläggningstider, telefonstatistik och nöjdhetsindex samt genom kvalitativ uppföljning av ärenden.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Måluppfyllelse

Handläggningstiderna har minskat något under 2022, men lagstadgade handläggningstider och nivån på kommunikation med sökanden har inte förbättrats på något avgörande sätt under 2022.

God och bra kommunikation med medborgare och företagande.

Mått/metod: Målet följs upp genom statistik över handläggningstider, telefonstatistik och nöjdhetsindex samt genom kvalitativ uppföljning av ärenden.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Måluppfyllelse

Kommunikationen har förbättrats under året, men trots det kan inte nivån på kommunikationen sägas vara god och bra.

Fysisk planering

	Mål 2022	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Andel beslut om planbesked inom fyra månader	90%	87,5%%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Nämndens ambition är att kunna leverera besked inom lagenlig tid på fyra månader. Men nämndens resurser räcker inte för att garantera en handläggningstid på fyra månader i varje enskilt fall med hänsyn till ärendenas komplexitet, semestertider och respektive kommuns mötestider. 2022 fattades beslut om sju planbesked, varav sex beslutades inom fyra månader.

	Mål 2022	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Andel planer som antas respektive år med mediantid från planuppdrag alt startmöte till antagande på högst 12 månader	90%	40%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Handläggningstiden för detaljplaner påverkas inte sällan av att t.ex. exploatörer ska ta fram underlag. Trots att målen endast delvis säger något om förvaltningens förmåga, så är nämndens ambition att tillhandahålla planhandläggning som både är snabb, rättssäker och som leder till en långsiktigt hållbar utveckling av kommunerna. Utfallet 2022 på 40% beror inte på att handläggningstiden generellt är lång när väl planarbete påbörjas, siffran speglar mer att några ”gamla surdegar” som pågått under längre tid äntligen har kunnat avslutas.

Bygglov

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022	2022	
Andel ej kompletta ärenden som där begäran om komplettering skett inom tre veckor	95%	78%	↑

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Ärendemängden per handläggare gör att nämnden inte kan garantera att lagstadgade tre veckor kan klaras till 100% med hänsyn till sjukdom, VAB etc. Underlag för utfallet gäller bara perioden maj-december. Fr.om. maj har det varit möjligt att ta ut data från vårt uppdaterade verksamhetssystem. Siffrorna gäller dessutom endast ärenden som registrerats fullt ut i det uppdaterade systemet. Ärenden som registrerats i det äldre systemet räknas inte med i utfallet. Måluppfyllelsen varierar över året. T.ex. är siffrorna lägre under sommarmånaderna p.g.a. semester, men måluppfyllelsen bedöms varit bättre 2022 än 2021.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022	2022	
Andel beslut om bygglov inom tio veckor.	90%	71%	↑

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Handläggningstiden beräknas enligt PBL, d.v.s. när från och med när ansökningarna är kompletta. Målet innebär att fokus läggs på att klara så många ärenden som möjligt på max 10 veckor i stället för att nå en kort handläggningstid för vissa ärenden. Underlag för utfallet gäller bara perioden maj-december. Fr.om. maj har det varit möjligt att ta ut data från vårt uppdaterade verksamhetssystem. Siffrorna gäller dessutom endast ärenden som registrerats fullt ut i det uppdaterade systemet. Ärenden som registrerats i det äldre systemet räknas inte med i utfallet. I slutet av 2022 har det gjorts en satsning på att avsluta "gamla surdegar". Detta har lett till att andelen beslut inom tio veckor sjunkit för 2022, men är i grunden bra.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022		

		2022	
Nöjdhetsindex enligt SKR:s mätning Insikt	70%	69%	

Mått/metod: Alla bygglovbeslut som gäller företag rapporteras och företagen intervjuas.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Nöjdhetsindex har sjunkit 2022 jämfört med tidigare år, trots att handläggningstider och tillgänglighet via telefon och mejl har förbättrats.

Kart- och mät

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022	2022	
Fler användare inom nämndens tre kommunorganisationer och Sydnärkeförvaltningen av webbGIS(Informationskartan.	Ökning med 10%		

Mått/metod: Mätning av antal registrerade användare

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Siffror för 2021 saknas, så det går inte att bedöma hur stor ökningen 2022 varit. 2022-12-31 var antalet användare 208 stycken.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022	2022	
Andel uppdaterade/kontrollerade kartskikt i Informationskartan.	100%	Ca 85%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Alla kartskikt som Samhällsbyggnad Sydnärke ansvarar för är kontrollerade under 2022. Ej kontrollerade skikt är kartskikt som kommunerna ansvarar för och Samhällsbyggnad Sydnärke har 2022 inte prioriterat att kontrollera den information som kommunerna ansvarar för.,

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
	2022	2022	
Andel utstakningar som utförs inom två veckor från beställning	90%	Ca 99%%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Endast någon enstaka utstakning som inte utförts inom två veckor.

Uppföljning av nämnds uppdrag till förvaltningen

Förklaring: Grönt - uppdrag slutfört, gult – arbete pågår, rött – uppdraget inte slutfört

Uppdrag	Uppföljning av uppdragen per 31 december 2022
Lämna en kort skriftlig rapport varje månad som beskriver verksamheten, dess utveckling och behov	Skriftliga rapporter har inte tagits fram varje månad. Informationen till nämnden har framför allt skett muntligen i samband med nämndberedningar och nämndsammanträden.
Inför en första e-tjänst för bygglov	Flera e-tjänster för bygglov mm lanserades våren 2022.
Utveckla statistik för uppföljning av handläggningstider för bygglov	Rutiner för statistik har tagits fram och under höster 2022 har denna statistik rapporterats vid alla nämndsammanträden. Statistiken haltar dock fortfarande pga att statistiken gäller bygglov mm som inkommit from våren 2022.
Utveckla statistik för uppföljning av kart- och mätverksamheten	Utvecklingsarbete pågår.
Genomföra informationskampanj riktad till lantbruk.	Kampanjen planeras att genomföras under 2023.

Uppföljning av program

Nämnderna ska beskriva sitt arbete utifrån de program som fullmäktige fattat beslut om enligt nedan. Detta behöver endast göras om programmet är relevant för den egna nämndens verksamheter. Även arbetet med de program som endast nämnden fattat beslut om sak redovisas i tabellen nedan.

Program	Uppföljning
Näringslivsprogram	Handläggningstider för bygglov blivit kortare under 2022. Tillgängligheten via telefon och mejl har förbättrats. Detta har dock inte gett utslag i NöjdKundIndex som har sjunkit.
Hållbarhetsprogram	Arbetet med bygglov och detaljplaner följer de nationella riktlinjerna, vilket innebär att nya byggnader klarar dagens energikrav. 2022 har personalen arbetat hemifrån i stor utsträckning. De flesta förvaltningsinterna möten och många möten med externa parter har skett digitalt.
ANDTS-program	Inget särskilda insatser har skett inom Sydnärke byggnämnds område.

Tillgänglighet/ Allas lika värde/ Folkhälsa

Tillgänglighet är en viktig del av myndighetsutövningen avseende bygglov och bygganmälan. Allas lika värde diskuteras fortlöpande på förvaltningen kopplat till att alla är lika inför lagar och regler. För både detaljplanering och bygglov är hälsoaspekter viktiga genom bland annat krav på godkända bullernivåer och tillskapande av planlagd parkmark.

Årets resultat

(tkr)	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31	Budget 2022	Budget- avvikelse
Intäkter	24 515	17 562	14 716	9 799
Kostnader	-29 366	-22 039	-18 276	-11 089
<i>varav personalkostnader</i>	<i>-19 641</i>	<i>-17 259</i>	<i>-9 451</i>	<i>-10 190</i>
<i>varav kapitalkostnader</i>	<i>-73</i>	<i>-1</i>	<i>-7</i>	<i>-66</i>
Resultat	-4 850	-4 477	-3 560	-1 290
Fördelning budgetavvikelse				1 290
Askersund				578
Lekeberg				427
Laxå				285
Intäkter	25 227		14 716	10 511
Kostnader	-29 366		-18 276	-11 089
<i>varav personalkostnader</i>	<i>-19 641</i>		<i>-9 451</i>	<i>-10 190</i>
<i>varav kapitalkostnader</i>	<i>-73</i>		<i>-7</i>	<i>-66</i>
Redovisat resultat Askersund	-4 138		-3 560	-578

Driftredovisning 2022

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse
10 Nämnder/Styrelser	145	0	-145
21 Avdelningar för bygglov, fysisk planering, mät- samt karttjänster.	4 765	3 560	-1 205
26 Miljö	0	0	0
92 Gmn. administration	-60	0	60
Summa	4 850	3 560	-1 290

Verksamhetskod		Utfall 2022	Budget 2022	Nettoavvikelse mot budget	Analys
10 Nämnder/Styrelser	Intäkt	88	88	-145	
	Kostnad	-233	-88		Kostnader för nämndsekreterare hade ej budgeterats.

21 Avdelningar för bygglov, fysisk planering, mät- samt karttjänster.	Intäkt	10 677	10 898	-1 205	Avd. för fysisk planering har något högre intäkter jfr. budget, emedan övriga verksamheter har lägre intäkter jfr. budget. Gällande mät- och kartverksamheten möts detta dock helt eller till viss del av lägre personalkostnader innebärande att del av de lägre intäkterna beror av mindre arbetad tid.
	Kostnad	-15 442	-14 458		Personalkostnader överstigande budget härrörande till tidigarelagda resursförstärkningar för bygglovsverksamheten samt till avgångsvederlag i samband med avslutad anställning på avdelningen för fysisk planering. Konsultkostnader överstigande budget kopplat till avdelningen för fysisk planering. Kostnaderna har uppkommit då befintliga planarbeten krävt konsultutredningar.

Investeringar

(tkr)	Per 221231	Budget 2022	Avvikelse
Nettoutgifter	1 329	1 322	-7

Sammanfattningsvis redovisar förvaltningen investeringar i nivå med budget. Det finns dock avvikelser i de olika investeringsprojekten enligt tabellen nedan.

Investeringsredovisning 2022-12-31

Projekt	Utfall 2022	Budget 2022	Avvik. 2022	Analys	Ombudg.
ByggR	681	207	-474	1	-
FME-server	130	130	0		-
Kommuninvånarregister	83	90	7		-
Drönare	44	200	156	2	156
Mätutrustning Trimble	337	260	-77	3	-
Uppgr. verksamhetssystem kart	0	435	435	4	435
Inventarier nya lokaler	54	0	-54	6	-
	1 329	1 322	-7		591

Investeringsanalys 2022				
Projekt	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse budget	Analys
ByggR	681	207	-474	Underskattade kostnader i budget gällande ByggR.
Drönare	44	200	156	Investering genomförd endast delvis
Mätutrustning Trimble	337	260	-77	Uppskattad budget översteg faktisk kostnad.
Uppgradering. verksamhetssystem kart	0	400	400	Investering har ej hunnits med pga. hög arbetsbelastning.
Inventarier nya lokaler	54	0	-54	Budget finns 2023 för dessa kostnader. Beställningar gjordes för att tillse leverans i tid. Leverans tidigare än förväntat.

Förväntad utveckling

Det finns tecken på att byggandet minskar eller i alla fall ändrar karaktär. Antalet bygglovansökningar för enbostadshus har minskat, men andra typer av ärenden som tillbyggnader och installation av braskaminer gör att arbetsbelastningen på bygglovverksamheten inte bedöms minska i något större omfattning första halvåret 2023.

Efterfrågan på detaljplanering och geografisk information bedöms vara fortsatt hög. Kraven på digitalisering av såväl äldre som nya detaljplaner kommer att innebära stora utmaningar de kommande åren och detta kommer inte kunna lösas utan tillfälliga personalförstärkningar eller genom konsultinsatser.

Förvaltningen kommer att lansera ett digitalt utbildningspaket i GIS och erbjuda kommunerna GIS-utbildning.

Bildandet av den nya Sydnärke miljö- och byggnämnd kommer att kräva en hel del insatser även 2023, vilket bedöms leda till något sänkt takt på digitalisering och införande av nya e-tjänster.

En översyn av arbetsmetoder och finansiering kommer att genomföras våren 2023.